

Arbeiðsgevararnir vilja ikki lata til eftirlønargrunn

— Tað harmar okkum. Men vit gevast ikki so við mál-unum. Vit hava gjørt semingsstovninum greitt, at vit vilja hava málið til »semings«, sigur Karl Johansen, formaður í HA

— Vit eru ógvuliga harmir um, at arbeiðsgevararnir ikki vilja vera við at gjalda til eftirlønargrunnin. Men tað, sum er upp aftur meira harmiligt, er, at tað vit bóðu um eina grundgeving fyri, hvi teir ikki vilja vera við, og hvi teir ikki vilja vera við í eini nevnd at lýsa spurningin, fingi vit bara svarið frá formanninum í arbeiðsgevarafelagnum, Torsteini Vilhelm: »Ongan kommentar«.

Hetta sigur Karl Johansen, formaður Havnar Arbeiðsmannafelags, í samrøðu við Sosialin.

Samráðingarnar endaðu sunnmorgunin kl. tvey. Tá fóru partarnir, arbeiðarafeløgini í Havn og Klaksvík øðrumegin og Havnar- og Føroya Arbeiðsgevarafelag hinumegin, hvør til sitt.

Semingsstovnurin hevði útsett eitt møgult verkfall í eina viku. Nýggjur fundur er avtalaður komandi sunnudag.

Feløgini í Havn og í Klaksvík hava lagt stóran dent á spurningin um eftirlønargrunnin, men hann er ikki tað einasta, partarnir hava lagt dent á, men stríðið hevur gingist.

Karl Johansen sigur, at arbeiðarafeløgini hava næstan fingið eitt »nei« til alt.

— Tað, vit hava fingið, er alt sovorið sum einki kostar, ymiskar ajourføringar og smávægis broytingar av verandi sáttmála, sigur hann.

Vilja heldur ikki seta nevnd

Arbeiðarafeløgini í Havn og í Klaksvík hava undir samráðingunum skotið upp, at arbeiðsgevararnir luttaka í gjaldinum til eftirlønarskipanina við einum prosent. Tað er umleið 50 oyru av hvørji tímaløn.

Karl Johansen greiðir frá, at arbeiðsgevararnir hildu tiltakið vera gott. Teir vóru positivir, men hildu seg kenna ov litið til málið fyri at kunna taka undir við tí. Teir fingi tí reglugerðina, sum Havnar Arbeiðsmannafelag hevur

fingið gjørt saman við sakførara og grannskoðara sínum og Tryggingarsambandinum Føroya. Men teir hildu seg kortini vita ov litið um eftirlønarspurningin.

— Tí skutu vit upp við tiggjutiðina leygarkvöldið at seta eina nevnd við umboðum fyri báðar partarnar og annars sakenum at viðgera málið og fáa tað lýst frá øllum síðum.

— Teir søgdu einki. Tað var tøgri í eina góða løtu. Síðan fóru teir út og vóru ein heilan tíma úti, áðrenn teir komu inn aftur. Tá var svarið nei. Vit bóðu um eina grundgeving fyri at nokta at vera við til at seta eina nevnd at lýsa spurningin. Men vit fingi bara tvey orð frá Torsteini Vilhelm: »Ongan kommentar«, sigur Karl Johansen.

Vilja hava málið til »semings«

Men arbeiðarafeløgini sleppa ikki kravinum um eftirlønarskipanina.

— Vit gjørdur arbeiðsgevarunum beinanvegin greitt, at vit sleppa ikki spurninginum um eina eftirlønarskipan við einum »nei« frá arbeiðsgevarunum. Vit krevja tað fyri semingsstovnin og tað gjørdur vit semingsmanninum greitt, tá hann kom upp í samráðingarnar á miðnætt.

— Vit vilja hava málið við, tí vit leggja stóran dent á tað, og fólk eru ógvuliga áhugað í spurninginum um eftirløn. Eitt blankt »nei« kunnu vit ikki góðtaka, tí hetta er eitt mál, sum vit hava arbeitt nógv við, sigur Karl Johansen.

Íslendingar fáa 6 pst. frá arbeiðsgevarum

Hann hevur eisini havt samband við fakligar felagsskapir í øðrum londum. Tá íslendingar og grønlandingar vóru her seinasta heyst í samband við at Verka- og veiðmannafylkingin í Norðuratlantshavi varð stovnað, upplýsti íslendski LO-formaðurin, Ásmundur Ste-

fansson, at íslendsku arbeiðsgevararnir lata heili seks prosent til eftirlønarskipanina. Arbeiðarnir lata fyra prosent. Eftirlønin í Íslandi gevur einum eftirløntum arbeiðara 65 prosent av vanligari løn.

Feløgini í Føroyum hava ynskt helvtarbyti — eitt prosent til hvønn partin.

Tá Havnar Arbeiðsmannafelag samtykti uppskotið um eftirlønarskipanina fekk nevndin heimild at arbeiða við tí eina prosentinum. Eftir ætlan skal grunnurin vera bundin fimm tey fyrstu árin. Eftir fimm árum eru fleiri milliónir hópaðar saman.

Karl Johansen upplýsir, at í dagsins prisum hevði eftirlønin verið 3.200 kr. um mánaðin.

— Vit hava yvir fyri arbeiðsgevarunum vist á, at við eini slikari skipan savnast nógvur kapitalur, sum kann brúkast til vinnulig endamál. Harafturat halda vit, at ein eftirlønarskipan kann bota um arbeiðsloysið millum ungfolk, við tað at eldri arbeiðsmenn fáa ráð at gevast við at arbeiða, tá teir koma upp í pensiónsaldurin. Tað hava teir ikki í dag, sigur Karl Johansen.

Standa langt frá hvørjum øðrum

Partarnir hava eisini samráðast um krónur og oyru. Vit hava ikki fingið nágreinliga upplýst, hvørji útspælini hava verið, men

Karl Johansen: — Næstan einki er komið í gjögnum. Tað, vit hava fingið, kostar einki

í mun til undanfarin ár eru arbeiðsgevararnir eisini komnir við einum útspæli. Arbeiðsgevararnir eru komnir við einum tilboði, sum liggur 1,5 til 2,5 prosent. Arbeiðarafeløgini hava hinvegin kravt fleiri krónur. Hvussu nógv vita vit ikki.

jo-mo

Hogni Højgaard, næstformaður í Føroya Handverkarafelag:

— Vit eru tvingaðir út í verkfall

— Vit halda tað vera ábyrgdarloysi at fara í verkfall upp á einans 80 oyru. Hetta var tað sum skilti partarnar.

Hesa viðmerkingina hevur formaðurin í Havnar Handverkarafelag, Hogni Højgaard, til tað, at handverksmeistararnir havnaðu uppskot frá handverkarunum, sum miðjaði imóti at sleppa undan verkfalli. Eftir at handverkararnir annars høvdu vrakað sjálvt semingsuppskoti.

Eftir at hava samráðast í 16 og ein hálvan tíma — frá kl. 16 sunnudag til kl. 9 mánamorgun — fóru handverkararnir í verkfall.

Føroya Handverkarafelag kundi ikki góðtaka uppskotið frá semingsmonnum, sum mæltu til kr. 1,60 í lønarhækking 1. mai í ár og kr. 1,40 komandi ár.

— Men hetta hildu vit vera ov litið, sigur Hogni Højgaard, tí hetta fór eisini at læsa av hjá hinum fakfelagunum, sum samráðast í hesum døgum.

Hann visir eisini á, at arbeiðsgevararnir í samráðingunum við arbeiðarafeløgini sjálvboðnir hava boðið eina lønarhækking í ár upp á 1,5 pst., sum svarar til 80 oyru, og 2,5 pst. komandi ár, sum svarar til umleið 1,30 kr.

Tá arbeiðsgevararnir sjálvboðnir koma við einum slikum boði, kunnu vit ikki góðtaka eitt semingsuppskot, sum næstan ikki er størri, leggur hann afturat.

Vildu ikki samráðast aftur

Eftir at handverkararnir havnaðu semingsuppskotið, fóru tveir av samráðingarmönnum fyri handverkararnar

og tosaðu við tveir av meistarunum um at broyta ymiskt og samráðast av nýggjum mikudagin, men til fánýtis.

Hogni Højgaard greiðir frá, at handverkararnir skutu upp at flyta eina

hækking upp á 10 oyru fyri verktøyspengar og 10 oyru fyri skitið arbeiði og leggja hesi oyruni afturat uppskotinum hjá semingsmanninum umframt 80 oyru afturat.

Hann sigur, at meistararnir tóktist positivir, men eftir tveimum tímum kom svarið. Teir kundu ikki ganga við til uppskotið, tí teir høvdu góðtikið semingsuppskotið.

Harafturat mæltu handverkararnir til at samráðast aftur mikudagin, og soleiðis útseta eitt verkfall. Men aftur nei.

— Tí meta vit, at vit eru tvingaðir út í eitt verkfall, tá vit hugsa um, at so litið sum bert 80 oyru skiltu okkum, sigur Hogni Højgaard.

Í Føroya Handverkarafelag eru um 1100 skrásettir limir. Í Havnar Handverkarafelag eru útvíð 500 limir.

jo-mo

Gongur út á miðnætt

Tann longdi sáttmálin millum Føroya Arbeiðarafelag og Føroya Arbeiðsgevarafelag gongur út á miðnætt.

Samráðingarnar, sum slitnaðu síðsta týskvöld, tá semingsstovnurin kom uppi, vórðu tiknar upp aftur í gjár.

Orsøkin til slitið var m.a. ordni hjá lögmanni í 1. mai-røðu síni á Vaglinum. FA vildi hava at vita, hvat hann meinti við, og vildi tí ikki halda fram við samráðingunum. Men tað vildu arbeiðsgevararnir. Teir boðsendu tí semingsmonnum.

Enn er einki líkið út frá samráðingunum. Uttan tað, at tað hevur gingið ógvuliga strílt.

Heilt langt millum partarnar

Semingsstovnurin er eisini komin upp í samráðingarnar millum Føroya Prentarafelag og Føroya Prentsmiðjueigarafelag. Hetta hendi seinna partin sunnudagin, tá partarnir høvdu tann fimta samráðingarfundin á hesum sinni.

Sosialurin hevur fingið upplýst, at partarnir standa so langt frá hvørjum øðrum, at Prentsmiðjueigarafelagið helt, at einki var at gera uttan at senda boð eftir semingsmonnum.

Á fundinum spurdu semingsmennirnir, um partarnir høvdu nakað imóti at leingja sáttmálan til tann 20. mai. Tað høvdu partarnir ikki.

Krøvini hjá prentarafelagnum eru 9 pst. í lønarhækking 1. mai í ár og tað sama komandi ár. Haraftur at krevja teir vikuna niður á 37 tímar, 100 pst. í yvirtíð fyri hvønn tína eftir sjei og ein hálvan tíma arbeiðsdag og fimm vikur summarfrí.

Mótleikurin hjá Prentsmiðjufelagnum er sambært Dagblaðnum 10 pst. lønarniðurgongd í ár og 10 pst. komandi ár og ein leingjan av arbeiðsvikuni upp í 44 tímar. Harafturat vil prentsmiðjufelagið hava eksklusivgreinina burtur.

jo-mo